

**КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ІНСТИТУТ МИСТЕЦТВ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Приймальною комісією
Протокол № 4 від 29.01.18 р.
Голова Приймальної комісії
В.О. Огнев'юк

**ПРОГРАМА
ТВОРЧОГО КОНКУРСУ З МУЗИКИ**

Освітній рівень: перший (бакалаврський)
Галузь знань: 02 «Культура і мистецтво»
Спеціальність: 025 «Музичне мистецтво»
Освітня програма: 025.00.03 Інструментальне виконавство
 (фортепіано)
 025.00.04 Інструментальне виконавство
 (оркестрові струнні, народні, духові та ударні
 інструменти)
На базі: повної загальної середньої освіти

ПОГОДЖЕНО

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

_____ О.Б. Жильцов

РОЗГЛЯНУТО і ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри інструментально-
виконавської майстерності

Протокол № 1 від 10.01. 2018 р.

Зав. кафедри _____ О.С. Плохотнюк

Київ – 2018

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Творчий конкурс з музики складають абітурієнти, які вступають на спеціальність Музичне мистецтво за освітніми програмами: інструментальне виконавство (фортепіано) та інструментальне виконавство (оркестрові струнні, народні духові та ударні інструменти).

На цю спеціальність приймаються особи, які мають повну загальну середню освіту і фахову підготовку відповідно до програм початкових спеціалізованих мистецьких навчальних закладів.

Творчий конкурс з музики проводиться у два тури і передбачає виконання таких завдань:

- художнє виконання двох різножанрових інструментальних творів на музичному інструменті (фортепіано, оркестрових народних, струнних, духових, ударних інструментах тощо) – I тур;

- виявлення знань з сольфеджіо та теорії музики (відповідно до рівня підготовки випускників початкових спеціалізованих музичних навчальних закладів) – II тур.

При цьому оцінюються:

- рівень сформованості інструментально-виконавських умінь (техніка гри на музичному інструменті, здатність до інтерпретації музичних творів);
- рівень знань з сольфеджіо і теорії музики.

Виявлені знання та вміння абітурієнтів оцінюються кількістю балів відповідно до встановлених критеріїв (таблиця).

Оцінка за творчий конкурс вважається незадовільною, якщо абітурієнт отримав менше 120 балів за один тур конкурсу.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ВСТУПНИКІВ

Кількість балів	Критерії
	I тур
60	Художнє виконання інструментального твору великої форми або поліфонічного твору (рівень складності програми, стильова й жанрова відповідність)
40	Художнє виконання інструментальної п'єси (точність відтворення нотного тексту, дотримання авторського задуму)
30	Виконавська постановка, вправність пальців, володіння аплікатурними прийомами
30	Культура звуку (якість звуковидобування і звуковедення, володіння штриховою технікою, виконавська манера тощо)
40	Інтерпретаторські уміння (динаміка, агогіка, фразування, темп, втілення художнього образу тощо)
200	Сума балів за I тур
	II тур
40	Слуховий аналіз (інтервали, акорди, лади) – правильність визначення на слух елементів музичної мови
40	Побудова інтервалів, акордів, ладів від звуку – правильність побудови елементів музичної мови
40	Побудова інтервалів і акордів в тональності – правильність побудови елементів музичної мови в тональностях до 4-х знаків
40	Інтонування складових музичної мови: інтервали, акорди (від звуку та в тональності) - чистота інтонування, розвиненість музичного слуху
40	Читання з листа музичного прикладу (одноголосного) - вільне, безпомилкове читання з листа одноголосних мелодій
200	Сума балів за II тур
400	Загальна сума балів за два тури

ОРІЄНТОВНА ПРОГРАМА
творчого конкурсу з музики для вступників на спеціальність
«МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО»

ГРА НА МУЗИЧНОМУ ІНСТРУМЕНТІ (І тур)

На творчому конкурсі з музики (І тур) абітурієнт має виконати програму із двох творів на музичному інструменті (фортепіано, оркестрових народних, струнних, духових, ударних інструментах тощо).

Фортепіано

- 1. Поліфонічний твір** (наприклад: Й.-С. Бах. Триголосна інвенція Es-dur) **або твір сонатної форми** (наприклад: Й. Гайдн. Соната G-dur).
- 2. П'єса українського чи зарубіжного композитора** (наприклад: О. Скрейбін. Прелюдія).

Баян, акордеон

- 1. Поліфонічний твір** (наприклад: М. Глінка. Фуга a-moll) **або п'єса українського чи зарубіжного автора** (наприклад: Р. Глієр. Романс).
- 2. Обробка народної пісні (танцю) або п'єса українського чи зарубіжного автора.**

Скрипка

- 1. Твір великої форми** (наприклад: Дж. Віотті. Концерт №23 для скрипки з оркестром, I ч.).
- 2. П'єса українського чи зарубіжного композитора** (наприклад: Л. Ревуцький. Інтермецо. Ф.Шуберт. Бджола).

Бандура

- 1. Твір великої форми або п'єса** (наприклад: Й.-С. Бах. Прелюдія C-dur. Й. Гайдн. Менует. М.Степаненко. Сонатина).
- 2. Обробка народної пісні або танцю** (В. Павліковський. Троїсті музики).

Гітара

- 1. Твір великої форми** (наприклад: Ф. Грагнані. Сонатина G-dur).

2. П'єса (наприклад: В. Гомес. Романс).

Домра

1. Твір великої форми (наприклад: Д. Перголезі. Концерт для скрипки з оркестром, І ч. М. Бодашкін. Концерт для домри a-moll).

2. П'єса (наприклад: Б. Міхєєв. Жартівлива серенада. О. Циганков. Варіації на тему кубинської народної пісні «Голубка»).

Флейта

1. Твір великої форми (наприклад: А. Дюїїє. Сонатіна. К.Ф.Е. Бах. Концерт для флейти з оркестром, d-moll).

2. П'єса (наприклад: К. Дебюссі. Сірінкс).

Труба

1. Твір великої форми (наприклад: О. Арутюнян. Концерт для труби з оркестром. Ч. Нуримов. Концерт для труби з оркестром).

2. П'єса (наприклад: О. Гедіке. Концертний етюд).

Тромбон

1. Твір великої форми (наприклад: В. Блажевич. Концерт № 4 для тромбона з оркестром. М. Римський-Корсаков. Концерт для тромбона з оркестром).

2. П'єса (наприклад: Б. Лятошинський. Мелодія).

Кларнет

1. Твір великої форми (наприклад: К. Вебер. Концерт для кларнета з оркестром Es-dur. В. Моцарт. Концерт для кларнета з оркестром B-dur).

2. П'єса (наприклад: О. Гедіке. Концертний етюд).

Саксофон-альт

1. Твір великої форми (наприклад: О. Глазунов. Концерт для саксофону з оркестром. Л. Вінчі. Соната F-dur).

2. П'єса (наприклад: Ф. Ліст. Ноктюрн № 3).

Гобой

1. Твір великої форми (наприклад: К. Сен-Санс. Концерт для гобоя і фортепіано, І ч. Г. Гендель. Соната № 1 для гобоя і фортепіано).

2. П'єса (наприклад: Р. Глієр. Анданте).

Валторна

1. **Твір великої форми** (наприклад: В. Моцарт. Концерт № 3 для валторни з оркестром, 1 або 2-3 ч. Л. Бетховен. Соната для валторни і фортепіано op.17).
2. **П'єса** (наприклад: Є. Макаров. Романс).

Туба

1. **Твір великої форми** (наприклад: А. Вівальді. Соната № 4 g-moll. А. Лебєдев. Концерт для туби з оркестром № 1).
2. **П'єса** (наприклад: Б. Лятошинський. Мелодія).

Ударні інструменти

1. **Твір великої форми** (наприклад: В. Артемов. Соната (для ксилофону, маримби). А. Хачатурян. Концерт для скрипки з оркестром, 3 ч.).
2. **П'єса** (наприклад: Д. Шостакович. прелюдія (оброб. Д. Циганова в оригіналі для ксилофона).

ПЕРЕВІРКА ЗНАНЬ З СОЛЬФЕДЖІО ТА ТЕОРІЇ МУЗИКИ

(II тур)

У II турі здійснюється перевірка знань з сольфеджіо та теорії музики, яка проходить у формі усної відповіді на питання білету. У процесі усного опитування абітурієнти повинні продемонструвати теоретичні знання основних засобів музичної виразності (мелодія, гармонія, ритм, тембр, фактура, метр, ритм), тональності та лади, інтервали, акорди. Абітурієнти повинні вміти: визначати на слух музичні лади, послідовності інтервалів, акорди; будувати звукоряди, інтервали, акорди від заданого звуку; будувати, визначати та розв'язувати акорди в тональності (до 4-х знаків); вільно читати з аркуша одноголосний музичний приклад (з урахуванням чистого інтонування та метро-ритмічної точності).

Структура білету складається з таких завдань:

1. Побудова та інтонування інтервалів, акордів (вгору і вниз) від заданого звуку (один звукоряд, 2 інтервали, 2 акорди). Характерні інтервали від звуку

з розв'язанням в тональностях мажору та мінору – вгору та вниз. Гами – мажорні (натуральна та гармонічна) та мінорні (3-х видів) до 4-х знаків.

2. Побудова та інтонування інтервалів, акордів і нескладних акордових послідовностей у заданій тональності (2-4 акорди, одна акордова послідовність, які будуються в даній тональності). Характерні інтервали, зб.2 та зм.7 у гармонічному мажорі та мінорі та тритонів – зб.4 та зм.5 – у натуральному та гармонічному мажорі та мінорі з розв'язанням. Акорди – в тональності: тризвуки головних ступенів та їх обернення; зменшені тризвуки з розв'язанням, D_7 та його обернення, ввідні септакорди, всі з розв'язанням – вгору та вниз.

3. Читання з листа одноголосного музичного прикладу (середньої складності, написаного у формі періоду або в одній з простих форм).

4. Слуховий аналіз: визначення на слух низки інтервалів, акордів (мажорні і мінорні тризвуки з їх оберненнями, домінантсептакорд та його обернення, септакорд сьомого ступеня), лади народної музики

Допоміжний матеріал

1. Ладухин Н. М. Одноголосное сольфеджио : учеб. пособ. / Николай Михайлович Ладухин. – М. : Музыка, 1988. – 32 с. (№1-30).
2. Сольфеджіо : програма для дитячих музичних шкіл / уклад. Н. Г. Коленцева, І. А. Богачек. – К. : РМК, 1992. – 56 с.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Рекомендована інструментальна література:

1. Апатский В. Н. История духового музыкально-исполнительского искусства. Книга II. / Апатский В. Н. – К. : ТОВ „Задруга”, 2012. – 408 с.
2. Апатський В. М. Основи теорії та методики духового музично-виконавського мистецтва / В. М. Апатський. – К. : КНМАУ ім. П. І. Чайковського, 2006. – 432 с.

3. Вопросы скрипичного исполнительства и педагогики: сб. ст./ сост. С. Сапожников. – М. : Музыка, 1968. – 147 с.
4. Воробкевич Т.П. Методика викладання гри на фортепіано / Т.П. Воробкевич. – Львів : ЛДМА, 2001. – 144 с.
5. Давидов М.А. Теоретичні основи формування виконавської майстерності баяніста : навч. посіб. [для вузів] / М.А. Давидов. – К. : Музична Україна, 1997. – 240 с.
6. Мильштейн Я.И. Воспитание пианистического мастерства / Я.И. Мильштейн // Вопросы теории и истории исполнительства. – М. : Сов. Композитор, 1983. – 262 с.
7. Нейгауз Г.Г. Об искусстве фортепианной игры: записки педагога / Г.Г. Нейгауз. – [5-е изд.] – М. : Музыка, 1987. – 238 с.
8. Плохотнюк О. С. Професія – трубач. В. М. Лисенко (історичні нариси і методика організації щоденних самостійних занять трубача) / О. С. Плохотнюк, О. В. Бондаренко. – Луганськ : „Янтар”, 2013. – 68 с.
9. Пляченко Т.М. Основи скрипкової педагогіки : навчальні матеріали [для студентів музично-педагогічного факультету] / Т.М. Пляченко. – Кіровоград : РВЦ КДПУ ім. В. Винниченка, 2001. – 44 с.
10. Подольчук В. В. Навчання гри на трубі і виконавська практика : навч. посіб. / Подольчук В. В. – Донецьк : ТОВ „Цифрова типографія”, 2009. – 106 с.
11. Посвалюк В. Т. Методика овладения верхним регистром на трубе : уч. пособие / Посвалюк В. Т. . – К. : НМАУ им. П. И. Чайковского, 2013. – 60 с.
12. Lindholm Herbert. Basic Flute Technique op. 26 / Lindholm Herbert. – Helsinki : Helin & Sons, 1994. – 38 с.

Рекомендована музично-теоретична література:

1. Андреева О. Основи музичної грамоти / О. Андреева. – Вид. 5, випр. і доп. – К. : Музична Україна, 1993. – 136 с.

2. Виноградов Г. С. Елементарна теорія музики і сольфеджіо : навч. посіб. : [у 2-х ч.] / Г. С. Виноградов. – К. : Муз. Україна, 1972. – Ч. II.
3. Ладухин Н. М. Одноголосное сольфеджио : учеб. пособ. / Николай Михайлович Ладухин. – М. : Музыка, 1988. – 32 с.
4. Павлюченко С. Елементарна теорія музики : навч. посіб. [для муз. шкіл та училищ] / Сергій Павлюченко. – К. : Муз. Україна, 1997. – 160 с.
5. Побережна Г.І. Загальна теорія музики / Г.І. Побережна, Т.В. Щириця. – К. : Вища школа. 2004. – 303 с.
6. Смаглій Г. А. Основи теорії музики / Г. А. Смаглій, Л. В. Маловик. – Х. : Факт, 1998. – 384 с.
7. Юцевич Ю. Є. Музика : словник-довідник / Ю. Є. Юцевич. – Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2003. – 352 с.